PATVIRTINTA
Panevėžio r.
Paliūniškio pagrindinės mokyklos
direktoriaus 2017 m. birželio 16 d.
įsakymu Nr. V-69

MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Paliūniškio pagrindinės mokyklos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka (toliau Tvarka) parengta vadovaujantis Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. V-766 redakcija), mokyklos vadovų, mokytojų, mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) susitarimais.

2. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos apraše aptariami vertinimo tikslai, nuostatos ir principai, vertinimas ugdymo procese, nusakomi aiškūs mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo kriterijai.

3. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas – kriterijais grįstas ugdymosi ir mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas ir kaupimas, interpretavimas ir naudojimas mokymo ir mokymosi kokybei užtikrinti.

II. TVARKOS APRAŠE VARTOJAMOS SĄVOKOS

4. **Ugdymo(si) rezultatai** – palaipsniui įgyjamos dvasinę, intelektinę ir fizinę asmens brandą rodančios kompetencijos, apimančios žinias, supratimą, gebėjimus ir nuostatas.

5. **Ugdymasis** – dvasinių, intelektinių, fizinių asmens galių auginimasis bendraujant ir mokantis.

6. **Mokymas** – mokinio ir mokytojo sąveika, aplinkybės, skatinančios mokinį kurti savo žinojimą bei patirtį, aktyviai ieškoti ir autentiškai perprasti informaciją, patirti pažangą, siekiant atrasti asmeninę prasmę.

7. **Mokymasis** – aktyvus supratimo, reikšmių, patirčių ir prasmių konstravimo procesas, jau įgytų ir naujų žinių bei patirties siejimas, aiškiai suvokiant mokymosi tikslą ir į jį orientuojantis, planuojant, veikiant, vertinant ir reflektuojant mokymo(si) procesą, pažangą ir pasiekimus.

8. **Savivaldis mokymasis** – mokymasis, per kurį asmuo savo iniciatyva išsiaiškina mokymosi poreikius, kelia tikslus, planuoja mokymąsi, susikuria ar pasirenka mokymosi aplinką bei priemones, sau tinkamas mokymosi strategijas, įsivertina pasiekimus ir pažangą.

9. **Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas** – kriterijais grįstas ugdymosi ir mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas ir kaupimas, interpretavimas ir naudojimas mokymo ir mokymosi kokybei užtikrinti.

10. **Formuojamasis ugdomasis vertinimas** – ugdymo(si) procese teikiamas abipusis atsakas, grįžtamasis ryšys, padedantis mokiniui gerinti mokymą(si), nukreipiantis, ką dar reikia išmokti, leidžiantis mokytojui pritaikyti mokymą, siekiant kuo geresnių rezultatų.

11. **Kaupiamasis vertinimas** – mokinių pasiekimų ir pažangos suminis vertinimas naudojant įvairius galimus vertinimo ir įsivertinimo būdus.

12. **Įsivertinimas** – paties mokinio ugdymosi proceso, pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas, nusimatant tolesnius mokymosi žingsnius.

13. **Diagnostinis vertinimas** – vertinimas, kuriuo išsiaiškinami mokinio pasiekimai ir tam tikru mokymosi metu padaryta pažanga, numatomos tolesnio mokymosi galimybės, pagalba sunkumams įveikti.

14. **Apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas** – formaliai patvirtinti mokinio ugdymosi rezultatai, baigus programą, kursą, modulį ar kitą mokymosi etapą.

III. VERTINIMO TIKSLAI

15. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tikslai:

15.1. nustatyti mokinių pasiekimų lygį bei pažangą, išsiaiškinti kiekvieno mokinio stiprybes, ugdymosi poreikius ir kartu su mokiniu bei jo tėvais (globėjais, rūpintojais) priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi žingsnių, mokiniui būtinos pagalbos;

15.2. palaikyti mokymąsi ir teikti savalaikį atsaką (grįžtamąjį ryšį) mokiniams ir mokytojams, gerinant mokymo(si) proceso kokybę;

15.3. apibendrinti, susumuoti atskiro mokymosi laikotarpio (baigiant trimestrą (pusmetį), mokslo metus) ar mokymosi pagal pradinio, pagrindinio ugdymo programą rezultatus ir sertifikuoti;

15.4. vertinti ugdymo kokybę, identifikuoti problemas ir inicijuoti reikalingus sprendimus.

IV. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

16. Ugdymo(si) procese svarbus formuojamasis vertinimas, grįstas mokytojo ir mokinio sąveika ir palaikantis mokymąsi. Mokytojas stebi mokinių mokymąsi, jų bendradarbiavimą, įsitraukimą, pastangas, mokymosi būdus, sunkumus ir padeda suprasti mokiniui, kas jau išmokta, ko dar reikia mokytis, kaip įveikti sunkumus, kokie mokymosi būdai veiksmingi. Mokiniai, konsultuojami mokytojo, pagal kriterijus mokosi vertinti vienas kito ir savo darbą, įsivertinti pasiekimus ir pažangą.

17. Ugdymo procese formuojamasis vertinimas derinamas su diagnostiniu ir kaupiamuoju vertinimu. Vertinimo (pripažinimo) ir įsivertinimo metodai bei procedūros, vertinami ir įsivertinami ugdymosi rezultatai, vertinimo informacijos panaudojimas atitinka ugdymo programose keliamus ugdymosi tikslus ir numatytus rezultatus. Pripažįstamos mokinio savarankiškai (savaiminio mokymosi būdu), dalyvaujant neformaliojo švietimo programose ir kitoje veikloje įgytos kompetencijos.

18. Vertinant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių pasiekimus ir pažangą, vadovaujamasi Bendrosiose ugdymo programose apibrėžtais mokymosi pasiekimais arba konkrečiam mokiniui pritaikytoje ugdymo programoje numatytais pasiekimais.

19. Kompetencijos, ypač nuostatų dėmuo, vertinamos ir įsivertinamos mokinių ir mokytojo sąveikoje, dialoguose, diskusijose, renkant ir kaupiant kokybinius kompetencijų įrodymus (mokinių darbai, įvertinimai, įsivertinimai, komentarai, refleksijos) vertinimo aplankuose. Mokykloje veikia individualios pažangos stebėsenos sistema.

20. Kognityvinių gebėjimų vertinimas (diagnostinio vertinimo užduotys, kontroliniai ir kiti vertinimo darbai, tarptautiniai ir nacionaliniai mokinių pasiekimų tyrimai ir patikrinimai) vykdomas, taikant mokiniams iš anksto žinomus, su jais aptartus kriterijus, ir apima tris dėmenis:

20.1. žinias ir supratimą (faktai, informacija, sąvokos, dėsningumas, teiginiai, simboliai, vienetai, pavyzdžiai, reikalingos priemonės), kurie būtini, kad mokiniai sėkmingai įsitrauktų į pažintines veiklas. Vertinant faktines žinias, tikrinama, kaip mokiniai įsimena, atpažįsta, apibrėžia, aprašo, nusako, iliustruoja pavyzdžiais, pasirenka priemones;

20.2. žinių taikymo gebėjimus, kurie apima įvairių situacijų supratimą ir žinių panaudojimą problemoms tose situacijose spręsti. Vertinami mokinių gebėjimai palyginti, priešpriešinti, klasifikuoti, modeliuoti, susieti, interpretuoti, rasti sprendimus, paaiškinti, parodant supratimą;

20.3. aukštesniuosius mąstymo gebėjimus, būtinus, sprendžiant problemas, kuriant paaiškinimus, darant išvadas, priimant sprendimus, perkeliant įgytas žinias į naujas situacijas. Vertinami gebėjimai analizuoti, apibendrinti, interpretuoti, integruoti žinias, numatyti, prognozuoti,

sudaryti, sukurti, formuluoti išvadas, apibendrinti informaciją ir pritaikyti naujoms situacijoms, kritiškai vertinti, argumentuoti, reflektuoti.

21. Kriterijus vertinimui ugdymo(si) procese nustato mokytojai arba patys mokiniai, padedami mokytojo. Diagnostinių testų, tarptautinių ir nacionalinių mokinių pasiekimų tyrimų ir patikrinimų vertinimo kriterijai apibrėžiami iš anksto, kad mokiniai su mokytojais juos galėtų aptarti ir išsiaiškinti.

22. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo informacija, gaunama ugdymo procese, panaudojama, nustatant mokinių mokymosi poreikius, pritaikant ugdymo turinį individualiai mokiniui, mokinių grupei ar klasei, aptariant mokymosi pasiekimus ir pažangą su mokiniais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais).

23. Duomenys apie mokinių pasiekimus, gauti, atliekant tarptautinius ir nacionalinius mokinių pasiekimų tyrimus, diagnostinius testus, panaudojami, informuojant tėvus (globėjus, rūpintojus) ir visuomenę apie bendrojo ugdymo kokybę ir rezultatus, rengiant formaliojo ir neformaliojo švietimo programas, kuriant mokymo(si) medžiagą, aprūpinant mokyklas priemonėmis, rengiant mokytojus ar tobulinant jų kvalifikaciją.

V. VERTINIMAS UGDYMO PROCESE

24. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas susideda iš dviejų pagrindinių dalių, kurios esmingai skiriasi pagal paskirtį ir tikslus:

24.1. vertinimo ugdymo procese (mokant ir mokantis);

24.2. vertinimo baigus pradinio bei pagrindinio ugdymo programą.

25. Vertinimą ugdymo procese sudaro formuojamasis ir diagnostinis vertinimai – du vienas kitą sąlygojantys vertinimo tipai:

25. 1. f**ormuojamasis vertinimas:**

25.1.1. padeda mokytojui ir mokiniui numatyti ugdymo(-si) kryptį bei veiksmus, patvirtinti daromą pažangą. Šio proceso metu mokytojas stebi mokinių mokymąsi, komentuoja, aptaria, skatina pačius mokinius vertinti savo mokymosi eigą;

25.1.2. neformalizuojamas ir nefiksuojamas. Jo paskirtis nustatyti, ar jau pasiekti mokymosi tikslai ir uždaviniai, padrąsinti, paskatinti mokinius, išsakyti konstruktyvias pastabas;

25.1.3. mokytojui ir mokiniui suteikia grįžtamąją informaciją apie mokymosi pažangą, t.y. parodo, kaip mokinys išmoko tai, kas buvo numatyta, kokių yra galimybių siekti daugiau, ar liko mokymosi spragų, kur reikia daugiau pastangų. Ši informacija mokiniui pateikiama laiku ir tinkamai. Mokytojui ji padeda parinkti mokymo strategijas;

25.1.4. sukuria prielaidas mokiniams pasitikėti mokytoju, geranoriškai bendradarbiauti įveikiant mokymosi sunkumus. Mokytojas aiškina, pataria, pozityviai komentuoja mokinio veiklą;

25.1.5. nesiejamas su pažymiu, jo tikslas yra ne kontroliuoti, o padėti mokytis. Mokinio veikla vertinama žodžiu ar raštu tada, kai norima padėti, padrąsinti, nukreipti tam tikrai veiklai. Šio vertinimo rezultatai viešai neskelbiami.

25.1. **diagnostinis vertinimas:**

25.1.1. skirtas išsiaiškinti, ar pasiekti mokymosi uždaviniai, kam ir kokia pagalba reikalinga, kokie tolesni mokymosi žingsniai. Diagnostinis vertinimas dažniausiai taikomas prieš pradedant naują mokymosi etapą (temą ar kt.);

25.1.2. remiasi mokinių stebėjimu, namų darbų ir kontrolinių užduočių rezultatais. Jis padeda nustatyti mokymosi stipriąsias puses bei spragas, atliekamas sistemingai, mokiniai ir jų tėvai (globėjai, rūpintojai) gauna kokybišką grįžtamąją informaciją;

25.1.3. taikomas aptinkant individualius mokinio mokymosi poreikius, pritaikant programą, metodus. Diagnostinio vertinimo informacija naudojama apdairiai, kad netaptų mokinių atrankos pagrindu;

25.1.4. mokytojas, atsižvelgęs į vertinimo tikslą, parenka tinkamus diagnostinio vertinimo būdus, užduoties apimtį, laiką, vertinimo informacijos pateikimo mokiniams formą.

26. Vertinimo ciklą ugdymo procese sudaro:

26.1. **planavimas**. Vertinimas planuojamas kartu su ugdymo procesu. Prieš pradedant mokytis mokytojui ir mokiniams turi būti aišku, ką jie turi pasiekti ir kaip bus vertinama:

26.1.1. planuodamas vertinimą mokytojas atsižvelgia į mokinių pasiekimus ir išgales, remiasi išsilavinimo standartų reikalavimais, iškeltais tikslais;

26.1.2. mokytojas, planuodamas vertinimą, tariasi su mokiniais, kitais mokytojais, prireikus pasitelkia psichologą ar kitus specialistus, mokinių tėvus.

26.2. **vertinimas mokant.** Atliekant formuojamąjį ir diagnostinį vertinimą, išskiriami keturi pagrindiniai tarp savęs susiję mokytojo veiklos aspektai:

26.2.1. mokytojas su mokiniu išsiaiškina mokymosi uždavinius ir vertinimo kriterijus. Vertinama tai, kas yra numatyta uždaviniuose;

26.2.2. mokytojas pozityviai skatina mokymosi motyvaciją – kelia mokinių pasitikėjimą savo jėgomis ir norą siekti daugiau nurodydamas, kas pavyko, pagrįstai pagirdamas, vengdamas gąsdinti pažymiais;

26.2.3. mokytojas su mokiniais, numatydamas tolesnio mokymo ir mokymosi uždavinius, remiasi mokinio ar mokinių grupės pasiekimais, polinkiais, interesais, poreikiais;

26.2.4. mokytojas parenka veiksmingas užduotis, naudoja įvairius mokymo(-si) metodus ir strategijas, kad mokinys patirtų sėkmę.

26.3. **apibendrinta informacija** apie individualią mokinio, mokinių grupės ar klasės pažangą bei pasiekimus fiksuojama taip, kad:

26.3.1. įvertinimai mokiniui būtų aiškūs ir suprantami, atskleistų teigiamą mokymosi patirtį, skatintų tobulėti;

26.3.2. mokytojui padėtų stebėti ugdymo veiksmingumą, atsižvelgiant į ugdymo tikslus ir išsilavinimo standartus;

26.3.3. mokytojui padėtų sukaupti duomenis apie mokymąsi, kuriuos būtų galima aptarti su pačiais mokiniais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais);

26.3.4. mokyklos vadovams, mokyklos tarybai ir kt. rodytų mokinių padarytą pažangą ir pasiekimus;

26.3.5. mokinių, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, pasiekimai fiksuojami įrašu arba balu, taikant 10 balų vertinimo sistemą.

26.4**. informavimas.** Vertinimo informacija pateikiama elektroninio dienyno sistemoje „Mano dienynas“, žodžiu ar raštu mokiniams, tėvams (globėjams, rūpintojams), kitiems mokytojams, mokyklos vadovams.

26.5. **ugdymo proceso vertinimas ir koregavimas.** Remdamiesi vertinimo informacija, mokytojai ir mokyklos vadovai priima sprendimus dėl ugdymo turinio, mokymo metodų ir strategijų, mokymosi užduočių, šaltinių tinkamumo; išteklių panaudojimo veiksmingumo; ugdymo tikslų realumo.

VI. VERTINIMO DALYVIAI IR JŲ VAIDMUO

27. Mokiniai kartu su mokytoju aptaria numatomus mokymosi pasiekimus, užduotis bei vertinimo kriterijus, nagrinėja vertinimo informaciją. Mokytojo padedami, jie mokosi vertinti ir įsivertinti savo pasiekimus bei pažangą. Atsižvelgdami į savo mokymosi sėkmę, planuoja tolesnį mokymąsi, kelia sau ateities tikslus.

28. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) įtraukiami į mokyklos bendruomenės veiklą. Jie gauna aiškią, laiku pateikiamą informaciją apie vaiko mokymąsi, pažangą bei pasiekimus, mokymosi spragas ir reikiamą pagalbą. Jiems teikiama informacija apie vertinimo kriterijus, procedūras ir tvarką, bendrųjų programų reikalavimus bei pagrindinio ugdymo pasiekimų patikros paskirtį.

29. Mokytojai planuoja ir atlieka mokinių pažangos bei pasiekimų vertinimą ugdymo procese, apibendrina ir įvertina mokinio pasiekimus, vertinimo informaciją fiksuoja elektroniniame dienyne, informuoja mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus), kitus mokytojus, mokyklos vadovus apie mokinių mokymąsi, pasiekimus ir spragas, remdamiesi vertinimo informacija, analizuoja ir

koreguoja mokinių mokymą ir mokymąsi, rūpinasi, kad mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų, būtų laiku suteikiama reikiama pagalba, derina tarp savęs mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo metodikas ir aptaria mokytojų taryboje.

30. Mokykla nustato bendrą mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo informacijos rinkimo, fiksavimo bei panaudojimo tvarką, užtikrina vertinimo metodikų dermę pereinant iš klasės į klasę, iš vienos ugdymo pakopos į kitą, tarp atskirų dalykų, koordinuoja kontrolinių užduočių apimtis ir dažnumą, organizuoja mokinių pasiekimų aptarimus su tėvais (globėjais, rūpintojai), teikia pagalbą mokymosi problemų turintiems mokiniams, vertina mokyklos ir mokytojo darbo kokybę, remdamasi mokinių pasiekimais ir atsižvelgdama į vaikų ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) socialinę padėtį, sociokultūrinę aplinką.

VII. IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO VAIKŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

31. Priešmokyklinio ugdymo pedagogas vaikų pasiekimus fiksuoja vaiko pasiekimų aplanke:

31.1. vaikų pažangą programos įgyvendinimo laikotarpiu priešmokyklinio ugdymo pedagogas vertina nuolat, pasirinkdamas vertinimo būdus ir metodus. Stebima vaiko raida ir vaiko pasiekti gebėjimai fiksuojami vaiko pasiekimų aplanke, kurį sudaro vaiko dalyvavimo veikloje nuotraukos, vaiko savivokos išraiškos liudijimai, samprotavimai, klausimai piešiniai, darbeliai, raidžių ir skaičių elementai, pedagogo pastebėjimai;

31.2. priešmokyklinio amžiaus vaikų pažanga ir pasiekimai vertinami vadovaujantis „Priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa“ (- Programa). Sukaupta informacija interpretuojama ir apibendrinama „Priešmokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų apraše“ 2 kartus per mokslo metus (rugsėjo ir gegužės mėnesiais) ir kaupiama vaiko ugdymosi pasiekimų aplanke.

31.3. ikimokyklinio amžiaus vaikų pažanga ir pasiekimai vertinami vadovaujantis „Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašu“. Sukaupta informacija interpretuojama ir apibendrinama „ikimokyklinio amžiaus vaiko ugdymosi pasiekimų vertinimų“ lentelėje 2 kartus per mokslo metus (lapkričio ir balandžio mėnesiais) ir kaupiama vaiko ugdymosi pasiekimų aplanke.

32. Priešmokyklinio ugdymo pedagogas, atlikęs vaikų pirminį pasiekimų vertinimą (rugsėjo arba lapkričio mėnesį), aptaria jį su tėvais (globėjais, rūpintojais):

32.1. vertinamosios išvados pateikiamos aprašomuoju būdu – trumpais komentarais;

32.2. vertinimu siekiama atskleisti, ką vaikas jau geba padaryti, kokios jo raidos stipriosios pusės, kokią daro pažangą.

33. Mokslo metų pabaigoje atliekamas vaikų galutinis pasiekimų vertinimas (balandžio arba gegužės mėnesį):

33.1. su vaiko pasiekimų vertinimu supažindinami tėvai (globėjai, rūpintojai);

33.2. informacija apie vaikų ugdymosi pasiekimus dalijamasi su vaikais, tėvais (globėjais, rūpintojais), pedagogais;

33.3. su priešmokyklinio amžiaus vaiko pasiekimų aprašu supažindinamas pradinių klasių mokytojas, siūlomos rekomendacijos tolimesniam ugdymui.

VIII. PRADINIŲ KLASIŲ MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

34. 1–4 klasių mokinių pažanga ir pasiekimai fiksuojami elektroniniame dienyne, sąsiuviniuose, pratybų sąsiuviniuose ir kt.

35. Pradinio ugdymo programoje pirmoje klasėje mokantis mokytojas susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo parengtu „Priešmokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašu“ ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.

36. Planuojant veiklą Pradinio ugdymo programoje trečioje klasėje mokantis mokytojas planuodamas ugdymosi veiklą atsižvelgia į antros klasės mokinių diagnostinių testų rezultatus;

37. Pradinių klasių mokytojai susipažįsta su naujai atvykusių mokinių mokymosi pasiekimų dokumentais.

38. Pradinio ugdymo procese prioritetas teikiamas mokymąsi palaikančiam vertinimui. Vertinami mokinio individualūs pasiekimai ir pažanga, nelyginama su kitų mokinių pasiekimais.

39. Pradinio ugdymo programoje mokinių pažangai ir pasiekimams fiksuoti ir vertinimo informacijai pateikti naudojami komentarai, vertinimo aplankai, kuriuos, mokytojo padedami, mokosi sudaryti patys mokiniai, kartu mokydamiesi įsivertinti ir savo pasiekimus. Mokinių pasiekimai pažymiais nevertinami.

40. Pradinių klasių mokiniai skatinami ir mokomi įsivertinti savo pasiekimus ir pažangą.

41. 1–4 klasių mokinių pasiekimų vertinimai įrašomi elektroniniame dienyne pasibaigus pusmečiams. Pasiekimai fiksuojami įrašant mokinio pasiektą mokymosi lygį „pt“ (patenkinamas), „pg“ (pagrindinis), „a“ (aukštesnysis) pagal pasiekimų požymius, aprašytus Pradinio ugdymo bendrosiose programose. Mokiniui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „npt” (nepatenkinamas). Dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi e. dienyne, nurodoma „padarė pažangą“ („pp“) arba „nepadarė pažangos“ („np“).

42. Mokiniui, besimokančiam pagal pradinio ugdymo programą, antro pusmečio mokymosi pasiekimų įvertinimas laikomas metiniu. Jei pasibaigus ugdymo procesui skirtos užduotys suteikia mokiniui, kurio mokymosi pasiekimai mokantis pagal dalyko programą fiksuoti nepatenkinamu metiniu įvertinimu, galimybę pasiekti ne žemesnį kaip patenkinamas mokymosi pasiekimų lygį, nustatytą bendrosiose programose, tai papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.

43. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama elektroniniame dienyne įrašant „pp“ arba „np“.

44. Individualių tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokytojų pokalbių metu nurodoma, kuriuos iš pradinio ugdymo bendrosiose programose suformuluotų lūkesčių mokinys jau yra pasiekęs ir ko reikia siekti.

45. Mokinio gebėjimų, žinių, daromos pažangos vertinimo periodiškumą numato mokytojas savo nuožiūra.

46. Mokinio darbų vertinimo aplanką sudaro informacija apie mokinio mokymosi, asmenybės raidą, pasiekimus, rodantys mokinio pažangą. Tai mokinio darbų rinkinys. Vertinimo aplankas konfidencialus dokumentas, kurio turinį žino tik pats mokinys, mokytojas, tėvai (globėjai, rūpintojai).

47. Mokiniui, baigiant pradinio ugdymo programą, mokytojas parengia mokinio Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašą (priedas Nr. 1), kuris padeda užtikrinti kiekvieno mokinio sėkmingą perėjimą prie mokymosi pagal pagrindinio ugdymo programą. Prašant mokyklai, kurioje mokinys mokysis pagal pagrindinio ugdymo programą, perduodama aprašo kopija.

IX. 5–10 KLASIŲ MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

48. Pagrindinio ugdymo programos dalykų mokytojai susipažįsta su kiekvieno mokinio Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašu, naujai atvykusių mokinių pasiekimų įvertinimais, standartizuotų testų rezultatais, kad užtikrintų ugdymosi tęstinumą.

49. Mokinių žinių ir supratimo, žinių taikymo ir aukštesniųjų mąstymo gebėjimų vertinimo informacijai užrašyti naudojami pažymiai, komentarai, kaupiamieji darbai ir vertinimai.

50. Kiekvienas dalyko mokytojas mokslo metų pradžioje privalo mokinius supažindinti su taikoma vertinimo sistema.

51. Mokinių pažangos vertinimas remiasi vieningumo principu ir yra orientuotas į šiuos nurodymus:

Pasiekimų lygis	**Balai**	**Trumpas apibūdinimas**
Aukštesnysis	10 (dešimt)	Puikiai
	9 (devyni)	Labai gerai

Pagrindinis	8 (aštuoni)	Gerai
	7 (septyni)	Pakankamai gerai
	6 (šeši)	Vidutiniškai
Patenkinamas	5 (penki)	Patenkinamai
	4 (keturi)	Pakankamai patenkinamai
Nepatenkinamas	3 (trys)	Nepatenkinamai
	2 (du)	Blogai
	1 (vienas)	Labai blogai

52. Pažymiu įvertinami mokinių pasiekimai baigus dalyko programos temą, skyrių, kitą užbaigtą programos dalį. Pažymiu vertinamos kontrolinės užduotys, savarankiški, projektiniai, kūrybiniai, laboratoriniai darbai, kai mokiniai parodo bendrosiose programose numatytas žinias, supratimą ir gebėjimus.

53. Už dalyvavimą olimpiadose, konkursuose, varžybose mokytojo nuožiūra gali būti rašomas pažymys.

54. Namų darbų krūvius mokytojai derina bendradarbiaudami. Skatinamas ugdymo turinio integravimas.

55. Kontrolinių darbų atlikimo laiką derina klasėje dirbantys mokytojai.

56. Mokinys privalo atsiskaityti už rašomuosius darbus, kurių nerašė dėl įvairių priežasčių. Jei mokinys piktybiškai vengia atsiskaityti po pamokų, atsiskaitymą galima organizuoti pamokos metu, kai tik mokinys į ją ateina. Atsiskaitomos medžiagos apimtį, apklausos tvarką, būdus ir vertinimo formą numato mokytojas.

57. 5 klasės mokiniams ir naujai atvykusiems mokiniams skiriamas adaptacinis periodas – vienas mėnuo. Mokinių pasiekimai pirmą mėnesį nevertinami nepatenkinamais pažymiais.

58. Mokinių ugdymo(si) pažanga ir pasiekimai fiksuojami elektroniniame dienyne, sąsiuviniuose, individualiai mokytojo pasirinkta forma, mokinių aplankuose, mokinio asmeninės pažangos stebėsenos lapuose ir kt. Dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas įrašu „įsk“, jei pirmo ir antro pusmečių įvertinimai yra „įsk“ ir „įsk“ arba „įsk“ ir „neįsk“ arba „neįsk“ ir „įsk“. Dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas įrašu „neįsk“, jei pirmo ir antro pusmečių įvertinimai yra „neįsk“.

59. Dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas „įsk“ arba „neįsk“, jei bent dviejų trimestrų mokinio pasiekimai fiksuoti atitinkamai įrašais „įsk“ arba „neįsk“. Fiksuojant trimestro / pusmečio dalyko įvertinimą įrašais „įsk“ arba „neįsk“, atsižvelgiama į tai, kokių įrašų per ugdymo laikotarpį yra daugiau.

60. Jei pasibaigus ugdymo procesui buvo skirtas papildomas darbas, papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.

61. Diagnostinis vertinimas taikomas tokiu dažnumu per pusmetį:

61.1. per pusmetį dalykui skirta 1 savaitinė valanda, mokinio žinios ir gebėjimai vertinami ne mažiau kaip 3 pažymiais;

61.2. 2 savaitinės valandos – ne mažiau kaip 6 pažymiais;

61.3. 3 savaitinės valandos – ne mažiau kaip 8 pažymiais;

61.4. 4–5 savaitinės valandos – ne mažiau kaip 10 pažymių.

62. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą, pusmečio dalyko įvertinimas fiksuojamas iš visų atitinkamo laikotarpio balų / pažymių, skaičiuojant jų svertinį arba aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisyklę. Mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams) paaiškinama, kokie svertinio vidurkio dėmenys (pvz., kontroliniai darbai, projektai ir kt.) daro įtaką pusmečio dalyko įvertinimui ir kokie jų svertiniai koeficientai.

63. Vienerių mokslo metų pasiekimų rezultatas, mokantis pagal dalyko programą, fiksuojamas iš pirmo ir antro pusmečių balų / pažymių, skaičiuojant jų aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisykles (pvz., jei I pusmetis – 8, II pusmetis – 9, tai dalyko metinis įvertinimas – 9; jei I pusmetis – 9, II pusmetis – 8, metinis – 9).

64. Jei mokinys per visą ugdymo laikotarpį (pusmetį) neatliko visų vertinimo užduočių (pvz., kontrolinių darbų ir kt.) be pateisinamos priežasties, nepademonstravo pasiekimų, numatytų pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, mokinio dalyko pusmečio ar kito ugdymo laikotarpio

pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui „labai blogai“, jei mokinys neatliko visų vertinimo užduočių dėl svarbių, mokyklos direktoriaus pateisintų priežasčių (pvz., ligos) – fiksuojamas įrašas „atleista“.

65. Jei mokinys, kuris besigydydamas namie, medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros įstaigoje, stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, teikiančioje medicinos pagalbą, teisės aktų nustatyta tvarka bent vienu ugdymo laikotarpiu kai kurių dalykų nesimokė, dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas atsižvelgus į kitais (turimais) ugdymo laikotarpiais pasiektus mokymosi pasiekimus.

66. Mokinio, turinčio kai kurių ugdymo plano dalykų nepatenkinamus metinius (papildomo darbo, jei buvo skirtas) įvertinimus, neatliktą socialinę pilietinę veiklą, kėlimo į aukštesnę klasę, palikimo kartoti ugdymo programos ar papildomo darbo skyrimo klausimus svarsto mokinį ugdę mokytojai, kiti ugdymo procese dalyvavę asmenys (toliau – Mokytojai).

67. Mokytojai sprendimą dėl papildomo darbo skyrimo mokiniui, jo kėlimo į aukštesnę klasę ar palikimo kartoti ugdymo programą, atsižvelgęs į Mokytojų siūlymą, ne vėliau nei paskutinė einamųjų mokslo metų darbo diena priima mokyklos direktorius. Sprendimas įforminamas mokyklos direktoriaus įsakymu. Su įsakymu klasės auklėtojas ne vėliau kaip per 3 dienas supažindina mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus).

68. Mokiniui, pagal gydytojo ar gydytojų konsultacinės komisijos pažymą atleistam nuo dalyko pamokų, pusmečio ar metinių pažymių skiltyje rašoma „atl.“

69. Rašto darbus mokytojas ištaiso ir su įvertinimu supažindina mokinius ne vėliau kaip per vieną savaitę.

70. Tėvai (globėjai, rūpintojai), pagal sutartį, negalintys naudotis elektroniniu dienynu, informaciją apie mokinių mokymosi pasiekimus gauna popierinėse ataskaitose, pasirašytose klasės ne rečiau kaip kartą per mėnesį. Tėvai (globėjai, rūpintojai) privalo nedelsiant informuoti klasės auklėtoją arba kuruojantį mokyklos vadovą apie laiku negautą informaciją apie mokinių mokymosi pasiekimus.

71. Mokinių, mokomų pagal individualizuotas programas, žinios gebėjimai ir įgūdžiai nesiekia Bendrosiose programose numatytų reikalavimų minimalaus pasiekimų lygmens, todėl jie vertinami pagal jiems sudarytos programos įsisavinimo lygį.

72. Specialiųjų ugdymo(si) poreikių mokinių pažanga ir pasiekimai fiksuojami elektroniniame dienyne, pritaikytose ir individualizuotose programose ir aptariami Mokyklos vaiko gerovės komisijos posėdžiuose.

73. Mokinių pažanga ir pasiekimai aptariami Mokytojų tarybos posėdžiuose, Metodinėje taryboje, tėvų susirinkimuose, individualiuose pokalbiuose su mokiniais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais).

X. INFORMAVIMAS APIE PASIEKIMUS IR JŲ VERTINIMĄ

74. Mokiniai informuojami žodžiu ir raštu pamokose, darant įrašus elektroniniame dienyne, sąsiuviniuose ar kita mokytojo pasirinkta forma.

75. Tėvai (globėjai, rūpintojai) apie mokinių pasiekimų vertinimą ir (ne)daromą pažangą informuojami asmeniškai, darant įrašus elektroniniame dienyne, tėvų (globėjų, rūpintojų) susirinkimų metu ir kita mokytojo pasirinkta forma ne rečiau kaip 2–3 kartus per metus.

76. Informaciją apie mokinių mokymosi rezultatus, (ne)padarytą pažangą, pamokų lankomumą mokytojai ir klasių auklėtojai teikia mokyklos vadovams.

XI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

77. Mokinio pasiekimai fiksuojami elektroninio dienyno sistemoje.

78. Apie šią vertinimo tvarką dalyko mokytojai, klasių auklėtojai, direktoriaus pavaduotojas privalo informuoti mokinius, mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus).

_____

PRIEDAS Nr. 1

Panevėžio r. Paliūniškio pagrindinės mokyklos
4 klasės mokinio-ės)

.....

Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas

1 lentelė. **Mokymosi pasiekimai**

Dalykas	**Vertinimas** (pasiektas lygis)	**Komentarai**
Dorinis ugdymas (tikyba, etika)		
Lietuvių kalba		
Užsienio kalba (anglų)		
Matematika		
Pasaulio pažinimas		
Dailė ir technologijos		
Muzika		
Kūno kultūra		
Šokis		

2 lentelė. **Bendrųjų kompetencijų vertinimas**

Kompetencijos	**Kriterijai**	**Vertinimas** (pažymėti „+“ vieną iš dviejų)	
		ryšku (taiko)	**siekia**
Komunikavimo kompetencija	geba reikšti mintis, jausmus, išsakyti nuomonę, pasakoti, pasidalyti patirtimi		
	tinkamai bendrauja, atsižvelgiant į tikslą, adresatą bei situaciją		
	moka išklausyti kalbantįjį		
	geba informaciją tinkamai pateikti kitiems		
	geba bendradarbiauti		
Mokėjimo mokytis kompetencija	mokosi stropiai, jaučia atsakomybę už mokymąsi, rezultatus		
	pasitiki savo jėgomis, mokosi savarankiškai (individualiai)		
	apmąsto mokymosi rezultatus, vertina pažangą		
	geba mokytis grupėje		
Pažinimo kompetencija	domisi naujais dalykais, aktualijomis, supančia aplinka, pasauliu; nori jį pažinti, stebėti, tyrinėti		
	geba rasti ir apibendrinti informaciją		
Socialinė kompetencija	nuosekliai, logiškai, kritiškai mąsto, analizuoja ir sprendžia problemas, daro pagrįstas išvadas		
	įsitraukia į bendrą veiklą ir aktyviai dalyvauja joje		
	klausia, prireikus prašo pagalbos, ją priima, padeda kitiems gerbia kitus, toleruoja kitoniškumą		

	prireikus moka spręsti konfliktines situacijas, pasiekti sutarimo, mąsto originaliai, kelia naujas idėjas		
Asmeninė kompetencija	aktyviai dalyvauja veikloje, rodo iniciatyvą		
	priima naujoves, išbando naujus dalykus		
	įvertina savo jėgas, siekia užsibrėžto tikslo, darbą atlieka iki galo		
	geba veikti atsakingai		
	stengiasi taisytis/keistis/tobulėti reaguodamas į kritiką, pastabas		
	valdo emocijas ir jausmus		
	atsispiria neigiamai įtakai		
	elgiasi saugiai, pozityviai, nekenkia sau, kitiems ir aplinkai		

Mokytojas .....

(parašas, vardas, pavardė)